

Sygn. akt VU 587/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 września 2015 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSR del. Urszula Sipińska-Sęk

Protokolant st. sekr. sądowy Zofia Aleksandrowicz

po rozpoznaniu w dniu 15 września 2015 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z wniosku Ł. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do renty rodzinnej

na skutek odwołania Ł. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 27 kwietnia 2015 r. sygn. (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt V U 587/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 27 kwietnia 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił Ł. P. prawa do renty rodzinnej po zmarłym ojcu z uwagi na to, iż 25 lat ukończył on będąc studentem 2 semestru 1 roku, a zgodnie z zaświadczeniem z uczelni planowany okres studiów wynosi 1,5 roku.

Powyższą decyzję zaskarżył w dniu 25 maja 2015 roku Ł. P., wnosząc o jej zmianę i przyznanie prawa do renty rodzinnej. W uzasadnieniu wskazał, że to ostatnie dwa semestry studiów uzupełniających stanowią ostatni rok studiów a nie jak to przyjął ZUS, tylko ostatni trzeci semestr.

Organ rentowy wnosił o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił, co następuje:

Ł. P. urodzony (...), jest synem zmarłego w dniu (...) roku M. P..

(dowód: odpis skrócony aktu zgonu k. 13 akt ZUS, odpis skrócony aktu urodzenia k. 17 akt ZUS)

Od (...) roku Ł. P. uprawniony jest renty rodzinnej po zmarłym ojcu.

(dowód: decyzja o przyznaniu renty z dnia 12 lutego 2009 roku k. 61 akt ZUS)

W dniu 31 października 2014 roku Ł. P. złożył wniosek o przyznanie dalszego prawa do renty rodzinnej.

(dowód: wniosek z dnia 31 października 2014 roku k. 220 akt ZUS)

Od 1 października 2014 roku Ł. P., posiadający tytuł licencjata, rozpoczął studia uzupełniające magisterskie na Uniwersytecie (...) we W. (studia (...) stopnia)

Studia te trwają 1,5 roku i obejmują trzy semestry. Regulaminowe ukończenie studiów planowane jest na 31 maja 2016 roku. Zgodnie ze statutem (...) Ekonomicznego we W. rok akademicki obejmuje dwa semestry.

W roku akademickim (...) Ł. P. **był studentem** drugiego semestru **pierwszego roku studiów** niestacjonarnych II stopnia (...) (...) we W. Wydział (...) (...) kierunku – (...).

(dowód: zaświadczenie z dnia 14 maja 2015r. – k. 7 akt, zaświadczenie z dnia 12 marca 2015 roku k. 226 akt ZUS, oświadczenie wnioskodawcy złożone na rozprawie w dniu 15 września 2015 roku nagranie od sekundy 40 do minuty 2.40, statut – k. 8-28 akt)

Ł. P. 25 lat ukończył (...) 2015 roku, będąc na drugim semestrze studiów uzupełniających magisterskich.

(okoliczność bezsporna)

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych dokonał następującej oceny zgromadzonego materiału dowodowego i zważył, co następuje:

Odwołanie nie jest uzasadnione.

W myśl art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz.1440) renta rodzinna przysługuje uprawnionym członkom rodziny osoby, która w chwili śmierci miała ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy lub spełniała warunki wymagane do uzyskania jednego z tych praw.

Z kolei przepis art. 68 wyżej powołanej ustawy wskazuje, że uprawnionymi do renty rodzinnej są dzieci własne, dzieci drugiego małżonka i dzieci przysposobione:

1) do ukończenia 16 lat;

2) do ukończenia nauki w szkole, jeżeli przekroczyły 16 lat życia, nie dłużej jednak niż do osiągnięcia 25 lat życia, albo

3) bez względu na wiek, jeżeli stały się całkowicie niezdolne do pracy oraz do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolne do pracy w okresie, o którym mowa w pkt 1 lub 2.

2. Jeżeli dziecko osiągnęło 25 lat życia, będąc na ostatnim roku studiów w szkole wyższej, prawo do renty rodzinnej przedłuża się do zakończenia tego roku studiów.

W przedmiotowej sprawie spór dotyczył ustalenia, czy Ł. P. ukończył 25 lat będąc na ostatnim roku studiów w rozumieniu art. 68 ust. 2 powołanej ustawy. Pozytywne przesądzenie tej kwestii bezpośrednio wpływa bowiem na prawo wnioskodawcy do renty rodzinnej na dalszy okres tj. do czasu ukończenia ostatniego roku studiów. Przypomnieć należy, że powołanym przepisem ustawodawca dopuścił dalsze, maksymalne przedłużenie okresu pobierania renty rodzinnej dzieciom, które ukończyły 25 lat życia będąc na ostatnim roku studiów w szkole wyższej, a to do czasu ukończenia tego roku studiów.

Na wstępie wskazać należy, że na gruncie unormowań powołanej ustawy prawo do renty rodzinnej, przysługuje zatem tym dzieciom zmarłego żywiciela, które ze względu na wiek lub pobieranie nauki nie mają możliwości wykonywania pracy zarobkowej lub innej działalności stanowiącej tytuł podlegania ubezpieczeniom społecznym. Celem tego

unormowania jest więc zapewnienie środków finansowych młodej osobie do dnia, gdy może ona już samodzielnie zarabiać na swoje utrzymanie, jeżeli nie zamierza uzyskać wyższych kwalifikacji zawodowych w drodze nauki w szkole. W sytuacji kontynuowania nauki po ukończeniu 16 roku życia (co jest powszechne), osobie takiej przysługuje prawo do dalszej wypłaty renty rodzinnej aż do ukończenia nauki, nie dłużej niż do osiągnięcia 25 lat życia. Przez naukę w szkole rozumie się przy tym naukę w szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych (publicznych i niepublicznych), szkołach wyższych (państwowych i niepaństwowych), szkołach prowadzonych przez Kościół katolicki, a także pozaszkolnych formach kształcenia, doksztalcenia bądź doskonalenia zawodowego (np. w ramach różnego rodzaju kursów lub praktyk zawodowych). W grę wchodzi wszelkie formy kształcenia w systemie stacjonarnym, zaocznym, wieczorowym i korespondencyjnym. Renta rodzinna przysługuje również słuchaczom studiów doktoranckich i studiów podyplomowych (m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 września 2000 r., II UKN 699/99, OSNAPiUS 2002 nr 5, poz. 127; dnia 13 stycznia 2006 r., I UK 155/05, OSNP 2006 nr 23 - 24, poz. 368).

Z woli ustawodawcy, z dniem ukończenia granicy wiekowej 25 lat, prawo do renty rodzinnej ustaje bez względu na okres, jaki pozostał do zakończenia nauki w szkole, jeżeli jest ona odbywana w szkole niebędącej szkołą wyższą. Jedyne wyjątek w tym zakresie ustanowiony został w art. 68 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. W myśl tego przepisu, jeżeli dziecko osiągnęło 25 lat życia, będąc na ostatnim roku studiów w szkole wyższej, prawo do renty rodzinnej przedłuża się do zakończenia tego roku studiów. Hipotezą omawianej normy prawnej objęte są jednak tylko osoby odbywające studia w szkole wyższej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 marca 2011 r., II UK 303/10, OSNP 2012 nr 7 - 8, poz. 98), Najwięcej kontrowersji budzi przy tym ustalenie znaczenia użytego w tym przepisie zwrotu "będąc na ostatnim roku studiów". Ustawa nie zawiera jakiegokolwiek definicji tego pojęcia, ani nie odsyła w tym zakresie do przepisów innych aktów prawnych. Odpowiedzi na to pytanie o istotę powyższego sformułowania nie daje też ani dawna ustawa z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym (Dz.U. Nr 65, poz. 385 ze zm.) ani obecnie obowiązująca ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 572 ze zm.). Art. 144 ust. 1 pierwszej z wymienionych ustaw oraz art. 161 ust. 1 drugiej zawierają jednak upoważnienie dla senatu uczelni do uchwalania regulaminu studiów, którego przedmiotem, stosownie do art. 160 ust. 1 Prawa o szkolnictwie wyższym, powinna być organizacja i tok studiów, a w ich ramach - określenie liczby lat i semestrów studiów oraz dat ich rozpoczęcia i zakończenia. W judykaturze przyjmuje się zatem, że określenie ostatniego roku studiów następuje na podstawie regulaminu uczelni, a studentem ostatniego roku studiów jest osoba legitymująca się stosownym wpisem na ten rok (m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2003 r., II UK 138/03, OSNP 2004 nr 15, poz. 271). W związku z tym ustalenie, kiedy dziecko pobierające rentę rodzinną było na ostatnim roku studiów w rozumieniu tego przepisu, następuje na podstawie wpisu na ostatni rok studiów, dokonanego w oparciu o regulamin obowiązujący uczelnię. W regulaminie określa się również indywidualny tok studiów, w którym daty rozpoczęcia i ukończenia poszczególnych semestrów i lat studiów nie muszą zbiegać się z datami obowiązującymi ogół studentów. W każdym wypadku regulamin uczelni decyduje o tym, na którym roku studiów kształci się student. Podobnie w tym tonie wypowiedział się Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 9 lipca 2013 roku (sygn. akt III AUa 2105/12, opubl. Legalis), który wskazał, że art. 68 ust. 2 powołanej ustawy dopuszcza dalsze, maksymalne przedłużenie okresu pobierania renty rodzinnej przez dziecko, które osiągnęło 25 lat życia, będąc na ostatnim roku studiów w szkole wyższej, do zakończenia tego ostatniego roku studiów. ustalenie daty, w której dziecko pobierające rentę rodzinną było na ostatnim roku studiów w rozumieniu art. 68 ust. 2 ustawy, następuje na podstawie wpisu na ostatni rok studiów dokonanego w oparciu o regulamin obowiązujący uczelnię. W każdym wypadku regulamin uczelni decyduje o tym, na którym roku studiów studiuje dany student.

W niniejszej sprawie wnioskodawca od 1 października 2013 roku był studentem studiów niestacjonarnych (...) (...) (...) o we W.. (...) ten posiada Uczelniany Regulamin Studiów uchwalony przez Senat (...) (...) o we W. w dniu 25 kwietnia 2013 roku. W § 2 tego regulaminu zostały określone poziomy studiów, natomiast § 3 dotyczy organizacji studiów. Zgodnie z regulaminem studia drugiego stopnia trwają zależnie od kierunku trzy lub cztery semestry (§ 2 ust. 1 pkt 2) natomiast rok akademicki obejmuje dwa semestry (§ 3 ust. 1 zd. 1).

Z powyższej regulacji wynika jednoznacznie, iż pojęcie roku akademickiego obejmuje dwa semestry. Tym samym skoro wnioskodawca studia (...) stopnia rozpoczął od semestru zimowego tj. od dnia 1 października 2014 roku i

zgodnie z Regulaminem rok akademicki obejmuje dwa semestry, to w przypadku wnioskodawcy pierwszy rok studiów obejmował dwa semestry: zimowy i letni.

Taką wykładnię statutu potwierdza treść wydanego wnioskodawcy przez uczelnię zaświadczenia z dnia 14 maja 2015r. (k. 7 akt), w którym zaświadczone że w roku akademickim (...) Ł. P. **był studentem** drugiego semestru **pierwszego roku studiów** niestacjonarnych II stopnia (...) (...)we W..

Skoro wnioskodawca ukończył 25 lat (...) 2015 roku będąc na drugim semestrze , to w świetle powyższej regulacji uznać należało, że był wówczas studentem pierwszego roku studiów, a nie ostatniego. W przypadku wnioskodawcy ostatni rok studiów obejmuje tylko i wyłącznie trzeci semestr trwający od 1 października 2015 roku .

Z tych wszystkich względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie wnioskodawcy jako niezasadne.